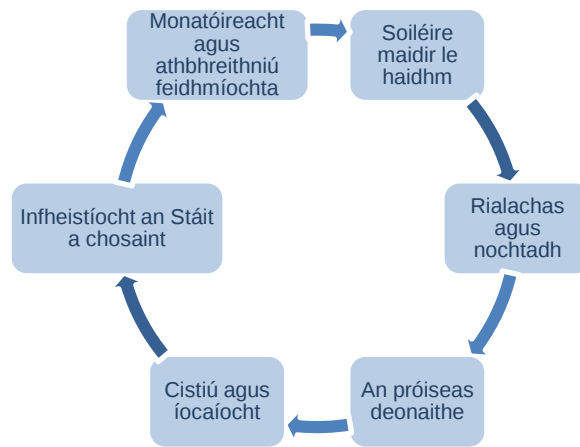

5 Deontais Rialtais a Bhainistiú

- 5.1** Tá deontais Rialtais ar cheann de na bealaí a úsáidtear chun cistiú a thabhairt chun tacú le heagraíochtaí agus le gníomhaíochtaí áirithe. Is féidir deontas a shainiú mar aistriú cistiú poiblí chun críche faoi leith a bheidh le húsáid de réir sraith téarmaí agus coinníollacha.
- 5.2** Bíonn éagsúlacht mhór ag baint leis na tosca ina dtugtar cistiú deontais agus na cuspóirí atáthar ag iarraidh a bhaint amach leis an gcistiú sin. Áirítear leis an gcistiú deontais a thugtar do chomhlachtaí Stáit chun deis a thabhairt dóibh tabhairt faoina gcuid feidhmeanna agus scéimeanna deontais arna n-oibriú ag ranna Rialtais nó ag comhlachtaí eile atá ag fáil cistiú ón Stáitchiste. In 2014, d'íoc 22 roinn agus oifig Rialtais os cionn €11 billiún i ndeontais.
- 5.3** Cuireann deontais ar chumas ranna Rialtais tacaíocht a thabhairt do raon leathan gníomhaíochtaí gan gá dóibh na gníomhaíochtaí sin a bhainistiú go díreach. Is bealach éifeachtúil é deontais a thabhairt don eagraíocht a bhfuil na cumhachtaí agus na scileanna is oiriúnaí acu chun cuspóirí beartais a chur i gcrích. Mar sin féin, toisc go mbíonn seachadadh na seirbhísí nó na ngníomhaíochtaí atáthar a mhaoiniú gearrtha amach ó sholáthróir an mhaoinithe sin, is féidir baol níos mó a bheith ann maidir le bainistiú agus cuntasacht an airgid phoiblí a bhíonn i gceist. Tá sé tábhachtach dá bhrí sin go mbeidh socruithe iomchuí ag an gcomhlacht cistithe lena chinntiú go ndéantar na cistí poiblí a riar i gceart agus go n-úsáidtear iad le haghaidh na críche a bhfuil siad beartaithe.
- Is féidir na príomhghnéithe de chóras maith rialaithe le haghaidh cistiú deontais a chur i gcatagóirí mar atá leagtha amach i
- 5.4** Fíor 5.1. Beidh cineál agus méid na rialuithe faoi gach catagóir ag brath ar
- an aidhm dá gcuirtear an cistiú ar fáil
 - an bunús ar a gcuirtear an cistiú sin ar fáil
 - an cineál deontaí
 - scála an deontais atá i gceist.

Fíor 5.1 Próiseas rialaithe maidir le cistiú deontais

Foinse: Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Socruithe Athbhreithnithe maidir le Rialú agus Cuntasacht

- 5.5** I dtuarascálacha roimhe seo ar chuntais na seirbhísí poiblí ardaíodh saincheistanna sonracha maidir le rialú agus bainistiú deontas, lena n-áirítear
- sócmhainní arna gcistiú ag deontais a bheith á n-úsáid, gan cead ón té a mhaoinigh an deontas, mar chomhthaobhacht ar iasachtaí le haghaidh forbairtí tráchtála
 - cistiú deontais á úsáid le haghaidh cuspóirí taobh amuigh dóibh siúd a bhí leagtha síos
 - níos mó cistiú á thabhairt ná mar a theastaíonn rud a fhágann iarmhéid airgid thirim iomarcach.
- 5.6** Sa tuarascáil speisialta in 2013 ina ndearnadh imscrúdú ar riar an Chiste Tobhaigh an Údaráis Áitiúil Sláinte tarraingíodh aird ar raon saincheistanna a bhí ag déanamh tinnis do dhaoine maidir le riar an mhaoinithe deontais ó chomhlachtaí poiblí.¹ Rinneadh roinnt moltaí sa tuarascáil sin chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus é mar aidhm na socruithe rialaithe agus cuntasachta le haghaidh deontas a fheabhsú.
- 5.7** I mí Mheán Fómhair 2014, d'eisigh an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe chiorclán (13/2014) inar leagadh amach creat cuimsitheach athbhreithnithe maidir le bainistiú agus cuntasacht socruithe deontais ó chistí an Stáitchiste. Ba é an 1 Eanáir 2015 an dáta chun éifeacht a thabhairt d'fhorálacha an chiorcláin. Tá cóip den chiorclán in larscríbhinn A, i gcomhair tagartha.
- 5.8** Leagtar amach sa chiorclán na prionsabail, nósanna imeachta agus ceanglais tuairiscithe maidir le bainistiú airgeadais poiblí atá le comhlíonadh nuair a bheidh gach cistiú deontais a chuirtear ar fáil ó airgead poiblí á bhainistiú. Is é an prionsabal foriomlán atá luaite ná gur chóir trédhearcacht agus cuntasacht a bheith ag baint le bainistiú airgead poiblí, ag teacht leis an ngeilleagar, éifeachtúlacht agus éifeachtacht.

1 An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste, Tuarascáil Speisialta Uimh. 80 (2013)

- 5.9** Sainítear deontas sa chiorclán mar fhoráil airgeadais, a thosaíonn amach mar vóta, le haghaidh gníomhaíochta nó seirbhíse áirithe arna riar nó arna ndéanamh ag comhlacht seachtrach, lena n-áirítear gníomhaireachtaí, cuideachtaí, coistí, grúpaí comhairleacha, carthanais nó daoine aonair. Baineann sé le cistí deontais a bhogadh ó vóta chuig comhlacht lasmuigh, chomh maith le haon ghluaiseacht ar aghaidh den chistiú sin.

Ceanglais Bhreise

- 5.10** Síneann an creat athbhreithnithe maidir le deontais ceanglais nach raibh feidhm leo roimhe seo ach le cineálacha áirithe deontas agus tugtar isteach roinnt ceanglas breise a mbeidh tionchar acu ar chomhlachtaí cistiithe agus ar na comhlachtaí a fhaigheann cistiú araon.
- 5.11** Tá achoimre thíos de na príomhcheanglais bhreise atá tugtha isteach, mar aon le tagairt don rannán ábhartha den chiorclán.

Prionsabail agus Nósanna Imeachta (alt 7)

- 5.12** Éilíonn an ciorclán ar dheontóirí a chinntiú go gcuirtear na prionsabail agus nósanna imeachta atá leagtha amach sa chiorclán i bhfeidhm ar bhealach stuama éifeachtach. Iarrtar ar dheontóirí cur chuige réamhghníomhach a ghlacadh lena chinntiú go mbeidh na téarmaí agus na coinníollacha a bhaineann le deontais oiriúnach do na dálaí áitiúla san earnáil ina bhfeidhmíonn an deontaí agus bainistiú agus cuntasacht éifeachtach an airgid phoiblí a choinneáil ag an am céanna.

Athrangú na nDeontas i gcabhair (alt 4)

- 5.13** Tá deontais faoi réir na ngnáth-cheanglais a bhaineann le haon íocaíocht eile ó fhocheanteideal vóta. Caitear aon iarmhéid atá i seilbh faighteoir deontais nach bhfuil caite ag deireadh na bliana a thabhairt suas don mhaoinitheoir.
- 5.14** Suas go dtí 2014, ainmníodh roinnt aistrithe de chistiú ó vótaí chuig comhlachtaí lasmuigh mar dheontais i gcabhair. Úsáideadh deontais i gcabhair go príomha chun cistiú a chur ar fáil do chomhlachtaí Stáit chun a gcostais reatha a sheasamh nó chun feidhmeanna áirithe a chomhlíonadh. Bhí deontas i gcabhair difriúil ó dheontas sa mhéid nach bhfuil aon iarmhéid gan chaitheamh ag deireadh na bliana sna suimeanna arna n-eisiúint dlite le tabhairt suas don vóta agus don Státchiste sa deireadh thiar.
- 5.15** Ceann de na hathruithe móra atá ag éirí ón gclárclán nua ná go ndéanfar an cistiú go léir a cuireadh ar fáil roimhe sin trí dheontas i gcabhair a athrangú mar dheontas ó 2015 ar aghaidh.

Prionsabail Dámhachtana (rannán 2)

- 5.16** Leagtar béim sa chiorclán ar íocaíochtaí a cheangal le torthaí (inmhianaithe). Nuair a bhíonn deontais á mbronnadh, go háirithe deontais ar scála níos mó i seirbhísí pearsanta agus sóisialta, ba chóir tús áite a thabhairt d'iarratasóirí a thugann fianaise de na torthaí is fearr d'úsáideoirí deiridh. Ba chóir deontais a leithdháileadh ar bhonn iomaíoch nuair is iomchuí agus ba chóir measúnú a dhéanamh ar thorthaí réamh-mheasta, ar éifeachtúlacht an chur chuige beartaithe agus ba chóir fianaise a thabhairt maidir le héifeachtacht agus feidhmíocht gach iarratasóir roimhe seo.

Socruithe Cistithe (ailt 6, 11 agus 19)

- 5.17** Is é an socrú atá ann ná gur chóir íocaíochtaí deontais a bheith bunaithe ar chaiteachas dearbhaithe atá tabhaithe cheana féin. Ba cheart ráiteas a bheith ag gabháil le héilimh ar dheontais a mhaoinítear ar an mbunús sin ina ndearbhaítear
- go mbaineann na sonraisc a úsáideadh chun tacú leis na héilimh le gníomhaíochtaí agus seirbhísí atá oiriúnach do chuspóirí na scéime deontais
 - gur íocadh na suimeanna a bhí ar an sonrasc
 - nár úsáideadh agus nach n-úsáidfear na sonraisc chun tacú le héileamh ó aon mhaoinitheoir eile.
- 5.18** D'fhéadfadh faighteoirí deontais réamh-chistiú a fháil in imthosca ar leith. Leis sin cuirtear na cistí ar fáil don deontaí sula dtarlaíonn an caiteachas.
- 5.19** Ní mór cead a fháil roimh ré ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe nuair a bheartaítear réamh-chistiú a thabhairt. Má fhaigheann duine réamh-chistiú agus nach mbíonn an t-airgead caite aige/aici ag deireadh na bliana, féadfaidh an faighteoir (an duine sin) na hiarmhéideanna airgid sin a choimeád le cead ón rannán cistithe agus ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.
- 5.20** Iarrtar ar Ranna ráiteas a thabhairt don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ag aithint na scéimeanna atá le réamh-chistiú agus ag dearbhú go bhfuil le socruithe caiteachais deimhnithe maidir le gach scéim eile.

Comhaontuithe Seirbhíse (alt 11)

- 5.21** Éilítear sa Chód Cleachtais um Rialú Comhlachtaí Stáit (2009) go mbeadh forbairt comhaontuithe seirbhíse mar chuid den chreat bainistíochta feidhmíochta do chomhlachtaí Stáit a bhfuil baint acu le soláthar seirbhíse. Is gné thábhachtach comhaontú den sórt sin freisin ó thaobh deontais chuig comhlachtaí neamh-Stáit a rialú agus a bhainistiú.¹
- 5.22** Éilítear leis na socruithe athbhreithnithe go gcuirfeadh ranna a thugann deontais comhaontú seirbhíse i bhfeidhm ina leagtar amach na hacmhainní atá in úsáid agus na torthaí a bheidh le baint amach ag an gcomhlacht a gheobhaidh an deontas. Ba cheart go n-áireofaí leis an gcomhaontú freisin na socruithe atá ann chun cistiú a tharraingt anuas, an cineál athbhreithniú feidhmíochta – lena n-áirítear na nósanna imeachta i gcás nach ndéantar na torthaí a sheachadadh – agus ceanglais deimhnithe agus rialachais. Luaitear go mbíonn comhaontú seirbhíse ag teastáil i ngach cás ina dtugtar deontais d'eagraíocht a bunaíodh chun tascanna sonracha a chomhlíonadh (m.sh. comhlacht pobail nó deonach a bhunaítear chun seirbhísí sóisialta a sholáthar do dhaoine faoi mhíchumas nó comhlacht reachtúil) seachas d'eagraíocht atá ann chun críocha eile (m.sh. cuideachta brabúis atá ann chun trádáil a dhéanamh).

Deontais Aon-Uaire (alt 11)

- 5.23** Tugann roinnt scéimeanna deontais cúnamh airgeadais nuair a chomhlíontar critéir cháilitheacha áirithe. D'fhonn ró-shuibscríobh a sheachaint, éilítear ar scéimeanna den sórt sin anois, sa ghnáthchúrsa, a bheidh teoranta ó thaobh airgid de. Mura ngearrtar teorainn airgid, iarrtar ar an oifigeach cuntasafóchta iomchuí insint don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe cén fáth nach bhfuil teorainn airgid oiriúnach.

¹ I mí Bealtaine 2015, scaipeadh dréachtleagan athbhreithnithe den chód cleachtais ar ranna agus ar chomhlachtaí stáit. Tá treoir sa dréacht maidir le hábhar na gcomhaontuithe seachadta feidhmíochta.

Ráiteas maidir le Rialú Inmheánach Airgeadais (alt 20)

- 5.24** Ó 2015 ar aghaidh, iarrtar ar ranna léiriú a thabhairt ar na ceanglais maidir le deontais a bhainistiú agus a rialú sa ráiteas maidir le rialú inmheánach airgeadais atá mar chuid de chuntas leithreasa bliantúla gach vóta.

Dearbhú Cistithe (ailt 11 agus 22)

- 5.25** Iarrtar ar dhuine a fhaigheann deontas dearbhú bliantúil a thabhairt do gach comhlacht cistithe i gcomhaontú cómhaoinithe. Ba cheart go mbeadh foinse, méid agus aidhm gach cistiú eile leagtha amach sa dearbhú. Ba cheart go ndeimhneofaí ann nach mbeidh aon dubailt cistithe ann le haghaidh na gníomhaíochta nó an tionscadail chéanna agus ba cheart go luafaí ann cibé an mó an cistiú Státchiste as gach foinse ná 50% den ioncam iomlán.

Ráiteas Deimhnithe (alt 11)

- 5.26** Éilítear ráiteas deimhnithe sínithe ó gach comhlacht a fhaigheann deontas ina ndeimhnítear gur úsáideadh na cistí a cuireadh ar fáil de réir théarmaí agus choinníollacha an deontais. Teastaíonn cruthúnas inghlactha gur caitheadh na cistí go cuí. Ní shonraítear cé chomh minic is a theastaíonn ráitis den sórt sin ach ba cheart go mbeidís oiriúnach do mhéid agus do chineál an deontais.

Nochtadh ag Faightheoirí Deontais (alt 21)

- 5.27** Ó 2011, iarrtar ar chomhlachtaí a fhaigheann deontais nochtadh a dhéanamh ina ráitis airgeadais bhliantúla maidir le foinsí agus méideanna gach deontas a fhaigheann siad. Síneann na socruithe athbhreithnithe an nochtadh sna ráitis airgeadais bhliantúla a dhéanann comhlachtaí a fhaigheann deontas chun iad seo a leanas a chur san áireamh
- na haidhmeanna lenar cuireadh na cistí i bhfeidhm faoi cheannteidil oiriúnacha (mar shampla, riarachán pá agus ginearálta, soláthar seirbhíse, gníomhaíocht charthanachta, fógraíocht, comhairleoireacht)
 - líon fostaithe an chomhlachta a raibh sochair iomlána na bhfostaithe laistigh de gach banda €10,000 ó €60,000 suas agus ranníocaíochtaí pinsin fostóra foriomlána
 - i gcás ina bhfuil deontais chaipitil á bhfáil ag an gcomhlacht, gealltanais go bhfuil cosaint ag infheistíocht an Stáit agus nach n-úsáidfear an tsócmhainn mar urrús le haghaidh aon ghníomhaíochta eile gan cead roimh ré
 - ráiteas faoi cibé ar chomhlíon nó nár chomhlíon an comhlacht nósanna imeachta ábhartha maidir le himréiteach cánach.

Cosaint infheistíocht an Stáit (alt 11)

- 5.28** Níor cheart do dhaoine a fhaigheann deontais sócmhainní arna gcistiú go poiblí a dhiúscairt gan cead a fháil roimh ré ón roinn ábhartha agus ba cheart go mbeadh cead ag an roinn sin ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe an diúscairt sin a dhéanamh.

Deimhniú maidir leis na Córais Rialaithe Airgeadais (alt 25)

- 5.29** Éilítear ar chomhlachtaí a fhaigheann deontais a dheimhniú go bhfuil córais rialaithe airgeadais acu ar leor iad chun na cistí a sholáthraítear a bhainistiú.

Conclúid

- 5.30** Tugtar isteach roinnt ceanglas breise ar chomhlachtaí cistithe agus orthu sin a fhaigheann na cistí sna socruithe athbhreithnithe maidir le rialú agus cuntasacht deontas. Ba cheart go méadófaí leis na bearta sin trédhearcacht agus cuntasacht na socruithe i gcomhair deontas, agus go dtabharfaí aghaidh ar laigí áirithe sa chóras rialaithe reatha ar tugadh tuairisc orthu roimhe seo. D'fhéadfadh dúshlán mór a bheith roimh chomhlachtaí cistithe agus comhlachtaí faighte araon na ceanglais nua nó sínta a chomhlíonadh. Caithfear breithiúnas a thabhairt lena chinntiú go gcuirfear na ceanglais i bhfeidhm trí thagairt do mhéid agus do chumas an fhaighteora deontais, agus do scála an deontais atá i gceist.
- 5.31** Déanfar imscrúdú ar chomhlíonadh leis na ceanglais nua i rith na n-iniúchtaí ar ranna cistithe chomh maith leis na gníomhaireachtaí laistigh de mo shainchúram iniúchta, ag tosú le hiniúchtaí 2015.

Iarscríbhinn A Ciorclán 13/2014 na Roinne Caiteachais Poiblí agus Athchóirithe

DPE 022/05/2013

26 Meán Fómhair 2014

Ciorclán: 13/2014

Bainistiú Deontas ó Chistí an Státhchiste agus Cuntasacht i dtaca leo
 Chuig: Oifigigh Cuntasaíochta, Oifigigh Airgeadais agus Ceannasaithe an Iniúchta Inmheánaigh

A Dhuine Uasail,

1. Tá ordú faighte agam ón Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe tagairt do chaiteachas cistí poiblí trí chistiú deontais a aisíoc le gach comhlacht, lena n-áirítear gníomhaireachtaí, cuideachtaí, coistí, grúpa comhairleacha, carthanais, nó daoine aonair, cibé go díreach ó Vótaí na Ranna/Oifigí Rialtais nó trí chomhlacht idirghabhála nó sraith comhlachtaí.

Tagann an ciorclán seo in ionad Chiorclán 17/2010 na Roinne Airgeadais roimhe seo.

Prionsabail agus Nósanna Imeachta

Leagtar amach sa Chiorclán na prionsabail, nósanna imeachta agus ceanglais tuairiscithe maidir le bainistiú airgeadais poiblí atá le comhlíonadh nuair a bheidh gach cistiú deontais a chuirtear ar fáil ó airgead poiblí á bhainistiú chomh maith le hathrangú na ndeontas agus na ndeontas i gcabhair. Is é an prionsabal foriomlán ná gur chóir trédhearcacht agus cuntasacht a bheith ag baint le bainistiú airgead poiblí, ag teacht leis an ngeilleagar, éifeachtúlacht agus éifeachtacht.

Bainistíocht an Airgid Phoiblí

Baineann forálacha an Chiorcláin seo le cistí a bhogadh ó Vóta chuig comhlacht lasmuigh, chomh maith le haon/gach gluaiseacht ar aghaidh den chistiú sin. Is é an cuspóir a chinntiú go dtugtar cuntas ar gach ciste de chuid an Státhchiste, is cuma cén modh leithdháilte a úsáidtear, agus go ndéantar bainistiú ceart orthu.

Deontóirí

Ba cheart do gach deontóir a bheith réamhghníomhach agus cinntiú go gcuirtear na prionsabail agus na nósanna imeachta seo i bhfeidhm ar bhealach iomchuí, stuama agus éifeachtach i dtaca le haon deontais arna gcistiú ón Státhchiste atá á mbainistiú ag an Deontóir.

Deontaithe

Áirítear sa Chiorclán seo ráiteas nua maidir le prionsabail do dheontaithe, maidir le soiléire, cothroime, rialachas agus luach ar airgead, den bhainistiú a dhéanann siad ar chistí poiblí agus an cuntas a thugtar orthu.

Réamhrá

2. Áirítear iad seo a leanas sa Chiorclán seo, atá ann de bharr athbhreithnithe ar na ceanglais a bhaineann le bainistiú deontas agus deontas i gcabhair:

Rannán 1 – Athrangú Deontas agus Deontas i gcabhair

Rannán 2 – Prionsabail Dámhachtana an Mhaoinithe Deontais

Rannán 3 – Cistiú Deontais a Bhainistiú – Coinníollacha Ginearálta

Rannán 4 – Cistiú Deontais a Bhainistiú – Saincheisteanna a bhaineann leis an Vóta

Rannán 5 – Freagrachtaí an Deontáí

Rannán 1: Athrangú Deontas agus Deontas i gCabhair

Déanfar gach cistiú sa chatagóir deontas agus deontas i gcabhair a athrangú mar dheontais, ag teacht le forálacha an Chiorcláin seo, ag tosú le Meastacháin 2015.

3. Deontais agus Deontais i gCabhair

Is é an príomh-dhifríocht atá sa phróiseas íocaíochta le haghaidh deontas agus deontas i gcabhair ná go gcaitear deontais a íoc ar bhonn caiteachais deimhnithe agus tugtar aon suimeanna gan chaitheamh ag deireadh blianta suas don Státhchiste. I gcás na ndeontas i gcabhair, ceadaítear réamh-chistiú a thabhairt do dheontáí, ar bhonn tráthchodanna, ag teacht leis an riachtanas léirithe, agus ní bhíonn aon iarmhéid deireadh bliana gan chaitheamh de na suimeanna a eisítear don deontáí, faoi réir a thabhairt suas.

4. Athrangú Deontas agus Deontas i gCabhair

Ag cur na gcleachtas reatha maidir le bainistiú deontas agus deontas i gcabhair san áireamh, an gá atá le luach ar airgead agus cuntasacht maidir le bainistiú an airgid phoiblí agus riachtanais ghnó deontóirí agus deontaithe, déanfar **gach cistiú deontais**, is cuma faoi (i) stádas an deontáí .i. comhlacht stáit nó eile agus (ii) an modh cistithe .i. cistiú díreach ó Vóta Roinn/Oifig Rialtais nó ar bhonn cineachta trí chomhlacht nó comhlachtaí idirghabhála, **a athrangú mar dheontas, ag teacht le forálacha an Chiorcláin seo, ag tosú le Meastacháin 2015.**

5. Sainmhíniú maidir le Deontas

I gcomhthéacs an Chiorcláin seo, is foráil airgeadais é deontas, a thosaíonn amach mar vóta, le haghaidh gníomhaíochta nó seirbhíse áirithe arna riar nó arna ndéanamh ag comhlacht seachtrach, lena n-áirítear gníomhaireachtaí, cuideachtaí, coistí, grúpaí comhairleacha, carthanais nó daoine aonair. Bíonn deontais do Chomhlachtaí Stáit chun a gcuid feidhmeanna reachtúla a chomhlíonadh i gceist leis nó scéimeanna deontais sonracha arna gcur i bhfeidhm ag Ranna Rialtais nó ag Comhlachtaí eile a bhfuil cistiú á fháil acu ón státhchiste.

6. Prionsabail Íocaíochta

Is é an socrú atá ann ná gur chóir deontais a íoc bunaithe ar chaiteachas dearbhaithe. Mar sin féin, i gcás ina dteastaíonn **réamh-chistiú**, mar shampla, i gcás cistiú deontais do Chomhlacht san earnáil phoiblí chun costais reatha a chumhdach, ní mór cead roimh ré a lorg ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (DPER). Ba cheart don deontóir an réasúnaíocht maidir leis an réamh-chistiú a thabhairt agus é a bheith ar fáil i gcomhair iniúchta/cigireachta, mar aon leis na socruithe monatóireachta agus rialaithe a bhaineann leis an réamh-chistiú. I gcásanna ina dteastaíonn réamh-chistiú ar bhonn leanúnach, ba cheart tagairt do na socruithe sin sa litir um Cheadú Tarmilgthe Bliantúil ón DPER.

7. Prionsabail agus Nósanna Imeachta

Tá na ceanglais maidir le bainistiú deontas agus cuntasacht i dtaca leo tugtha i **Rannáin 3 go dtí 5** thíos. Ba cheart do gach deontóir a chinntiú go gcuirtear na prionsabail agus na nósanna imeachta atá léirithe sna ceanglais seo i bhfeidhm ar bhealach stuama agus éifeachtach maidir le haon deontais faoina sainchúram. Iarrtar ar dheontóirí cur chuige réamhghníomhach a ghlacadh lena chinntiú go mbeidh na téarmaí agus na coinníollacha a bhaineann le deontais oiriúnach do na dálaí áitiúla san earnáil ina bhfeidhmíonn siad, agus bainistiú agus cuntasacht éifeachtach an airgid phoiblí a chinntiú ag an am céanna.

8. Íocaíochtaí Idirghabhálacha

Is éard a tharlaíonn i dtaca le deontais áirithe ná go mbogtar cistí ar aghaidh ón Státhchiste chuig an deontáí tríd Chomhlacht nó Comhlachtaí idirghabhála. I gcásanna den sórt sin, ba cheart a laghad idirghabhálacha agus is féidir a bheith ann.

Rannán 2: Prionsabail Dámhachtana an Mhaoinithe Deontais

9. Táthar tiomanta sa Phlean um Athchóiriú na Seirbhíse Poiblí 2014 – 2016 seirbhísí níos fearr agus níos cost-éifeachtúla a dhearadh agus a sheachadadh ag úsáid samhla nua seachadta. Tá tiomantas sa Phlean chun cistí a scaoileadh le haghaidh torthaí sonraithe d'úsáideoirí seirbhíse agus imeacht ón gcóras traidisiúnta de bhlocdheontais. Tá an cur chuige sin ag teacht freisin leis an gCód Caiteachais Phoiblí¹.

10. Ba cheart do Chomhlachtaí Poiblí a bhíonn ag bronnadh deontas, go háirithe deontais ar scála níos mó i seirbhísí pearsanta agus sóisialta, tús áite a thabhairt do bhronnadh na

¹ <http://publicspendingcode.per.gov.ie/b-01-standard-appraisal-steps/>

ndeontas sin ar na hiarratasóirí sin atá in ann fianaise a thabhairt de na torthaí is fearr d'úsáideoirí deiridh. Spreagtar deontóirí léirithe spéise a lorg ó sholáthraithe seirbhísí maidir le leithdháiltí deontais, nuair is iomchuí. In imthosca ina ndéantar deontais a leithdháileadh ar bhonn iomaíoch, ba cheart do dheontóirí na torthaí réamh-mheasta a mheas, éifeachtúlacht an chur chuige atá beartaithe, gach fianaise atá ann d'éifeachtacht agus feidhmíocht roimhe sin gach iarratasóra agus cinntí fianaise bhunaithe a dhéanamh chun deontais a leithdháileadh. Ba cheart do dheontóirí taifid a choimeád den phróiseas sin.

Rannán 3: Cistiú Deontais a Bhainistiú - Coinníollacha Ginearálta

11. Ba cheart do dheontóirí a chinntiú go bhfuil réimeas maoirseachta éifeachtach i bhfeidhm acu maidir le cistiú deontais, a chuireann iad seo a leanas san áireamh, de réir mar is cuí:

(a) Cuspóir

Go bhfuil soiléireacht ann maidir le cuspóir an deontais, ar cheart é a áireamh sna téarmaí agus coinníollacha/socruithe deontais.

(b) Téarmaí agus Coinníollacha

Ba cheart don deontóir fógra a thabhairt don deontáí maidir leis na téarmaí agus coinníollacha faoina n-eiseofar an t-airgead lena chinntiú go mbeidh an t-eolas ar fad ag an deontáí maidir lena chuid freagrachtaí. Ba cheart aidhm an chistithe a thabhairt le fios go soiléir don deontáí – tuarastail, oiliúint, taighde, caidrimh phoiblí/fógraíocht, seirbhísí túslíne, srl. Ba cheart go léireofaí sna téarmaí agus coinníollacha sin, mar is ábhartha, gur coinníoll cistithe é go gcomhlíonfadh deontaithe an ***Ráiteas maidir le Prionsabail do Dheontaithe*** – Féach Aguisín 2.

(c) Comhaontú Seirbhíse (SLA)

I gcás deontas arna soláthar ag Ranna do Chomhlachtaí nó do Ghníomhaireachtaí atá bunaithe chun cúraimí sonracha a chur i gcrích, ba cheart comhaontú a chur i bhfeidhm idir an Roinn agus an Comhlacht ina leagtar amach sonraí maidir leis na hacmhainní atá á gcur ar fáil ag an Roinn agus na torthaí a chuirfidh an Comhlacht ar fáil². Is faoin Roinn ábhar agus méid an chomhaontaithe a chinneadh agus aird ar an gcineál deontais, agus beidh éagsúlacht sna comhaontuithe ag brath ar mhéid agus ar chastacht oibríochtaí an Chomhlachta. Má mheastar go bhfuil sé iomchuí, féadfar an tsamhail seo a úsáid idir an deontóir agus an deontáí ar aon leibhéal de shlabhra cistithe an Stáitchiste.

I gcás ina mbíonn Roinn/Oifig rannpháirteach i socrú ildeontóra, m.sh. nuair nach é an Roinn/Oifig an t-údarás maoirseachta, b'fhéidir nach mbeifí in ann comhaontú seirbhíse a áitiú, ach ba chóir go mbeadh an Roinn/Oifig sásta go bhfuil socruithe monatóireachta agus rialaithe oiriúnacha i bhfeidhm.

Áirítear iad seo a leanas leis na paraiméadair ghinearálta le haghaidh comhaontú seirbhíse:

1. **Róil:** sonraigh róil na Roinne/Oifige agus an Chomhlachta;
2. **Torthaí:** aithint na seirbhísí atá le seachadadh – ba cheart go sonraíofaí torthaí soiléire intomhaiste agus ba cheart go luafaí an toradh inmhianaithe;
3. **Cistiú:** aithin na socruithe cistithe, lena n-áirítear an próiseas chun cistiú a tharraingt anuas;
4. **Athbhreithniú:** leag síos uainiú agus modheolaíocht an athbhreithnithe ar fheidhmíocht i gcoinne na dtorthaí atá sonraithe sa chomhaontú;
5. **Mainneachtain ó thaobh Seachadta:** aithin na nósanna imeachta a ghlacfar i gcás nár sheachaid an Comhlacht na torthaí atá sonraithe sa chomhaontú, lena n-áirítear aisghlámhadh deontais nó seach-chur i gcoinne leithroinnt amach anseo;

² Aithnítear i gcás ina bhfuil airgead á bhronnadh ar chomhlacht nó ar thionscandal faoi shocrú ildeontóra, ranníocaíochtaí measúnaithe, comhaontuithe idir-rialtasacha nó meicníochtaí cistithe eile i gcás nach é an Vóta deonaithe an t-údarás maoirseachta ní féidir leis an Vóta sin SLA a áitiú. Rialaítear an chuntasaíocht le haghaidh an chineál seo cistithe trí struchtúir rialachais dhomhanda agus socruithe eile agus ba chóir brath orthu sin in ionad comhaontuithe seirbhíse. Ba chóir go n-áireofaí leo sin an Vóta Maoirseachta ina ndéantar a SLA a chóipeáil chuig Vótaí cistithe eile.

6. **Ceanglais Deimhnithe:** Aithint ceanglais deimhnithe, m.sh. cuntais iniúchta bliantúla nó dearbhú bliantúil ina ndeimhnítear gur comhlíonadh na coinníollacha go léir agus gur seachadadh an tseirbhís/torthaí riachtanacha. Ba cheart go gcuirfí san áireamh i gceanglais deimhnithe ceanglais rialachais ábhartha, mar shampla, an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit agus comhlíonadh le beartas soláthar poiblí agus beartas pá.

(d) Monatóireacht agus Tuairisciú

Ba cheart do dheontóirí socrúithe a chur i bhfeidhm maidir le cineál agus minicíocht iomchuí an tuairiscithe airgeadais agus feidhmíochta, agus rochtain ar thaifid ábhartha arna gcoinneáil ag an deontáí lena n-áirítear próifílí caiteachais, próifílí airgid thirim, cuntais bainistíochta rialta agus cuntais iniúchta bliantúla, mar is iomchuí. Ba cheart go mbeadh deimhniú ráthaíochta ag gabháil leis na tuairiscí sin agus iad sínithe ar leibhéal bainistíochta, (go ginearálta ag beirt dhaoine fhreagracha mar shampla ar leibhéal bainistíochta nó boird), ag deimhniú gur úsáideadh an t-airgead poiblí a deonaíodh de réir théarmaí agus choinníollacha an deontais. In eagraíochtaí beaga, ina bhfuil bainisteoir amháin, glactar le síniú amháin ón lucht bainistíochta. Is féidir leis an deontáí a ainm a chur leis an gcistiú leis an deontóir, agus cruthúnas inghlactha tugtha aige gur caitheadh na cistí mar is cuí.

(e) Imscrúdú

Ba cheart do dheontóirí a chinntiú freisin go bhfuil an deontáí ar an eolas:

- Go bhfuil oibleagáid orthu leabhair agus cuntais a chur ar fáil don Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste, áit a bhfaigheann siad 50 faoin gcéad nó níos mó dá n-ioncam iomlán ó Chistí an Státchiste,
- Go bhfuil sé de cheart ag deontóirí imscrúdú a dhéanamh ar thaifid an deontáí.

(f) Íocaíocht

Is é an socrú atá ann ná gur chóir deontais a íoc bunaithe ar chaiteachas dearbhaithe. Iarrtar ar dheontaithe a dhéanann éilimh ar chistiú deontais bunaithe ar chaiteachas dearbhaithe a rá lena gcuid deontóirí:

- go mbaineann na sonraisc a úsáideadh chun tacú lena gcuid éilimh le gníomhaíochtaí agus seirbhísí atá oiriúnach do chuspóirí na scéime deontais,
- gur íocadh na suimeanna a bhí ar an sonrasc,
- nár úsáideadh agus nach n-úsáidfear na sonraisc chun tacú le héileamh eile ar aisíocaíocht ó aon chisteoir(i) eile (ach amháin dá bhforáiltear i socrúithe cómhaoinithe comhaontaithe).

(g) Réamhíocaíocht

Caitear cead a fháil ón DPET le haghaidh scéimeanna deontais réamh-mhaointiú agus ba cheart go n-áireofaí in iarratais ar chead an réasúnaíochta agus na socrúithe monatóireachta, mar shampla, i gcás cistiú deontais do Chomhlacht i dtreo a chostais reatha, ba cheart do dheontóirí an réasúnaíocht is bonn leis an réamh-chistiú a thabhairt agus é a bheith ar fáil i gcomhair cigireachta/iniúchta, mar aon leis na socrúithe monatóireachta agus rialaithe a bhaineann leis an réamh-chistiú. Ba cheart go mbeadh íocaíochtaí ar aon dul le riachtanais airgid an deontáí agus ar chostais tabhaithe.

(h) Gan aon íocaíocht Uathoibríoch

Le haird chuí ar na forálacha in alt (i) thuas, níor cheart íocaíochtaí a dhéanamh ach amháin le deontáí nuair atá siad dlite, ag teacht leis na téarmaí agus coinníollacha ábhartha/SLA. Má tá ró-íocaíocht deontais i gceist, ba cheart aisíocaíocht a fháil.

(i) Iarmhéideanna deireadh bliana a choimeád

D'fhéadfadh iarmhéideanna d'airgead deontais gan chaitheamh ag deireadh na bliana a bheith mar thoradh ar réamh-chistiú. Le cead an deontóra (de bhun chead na Roinne DPER), féadfaidh an deontáí na hiarmhéideanna sin, nó cuid díobh, a choimeád má cheaptar gur gá é sin a dhéanamh chun ceanglais airgeadais eile atá le híoc a chomhlíonadh. Ba cheart na hiarmhéideanna sin a choinneáil chomh híseal agus is féidir agus iad a chur san áireamh nuair a bheidh deontas na bliana dar gcionn á mheas.

(j) Deontais Aon-Uaire

Is féidir le heagraíochtaí, grúpaí pobail, carthanais, cuideachtaí agus daoine aonair cúnaimh airgeadais aon-uaire a fháil faoi roinnt scéimeanna deontais fad is go gcomhlíonann siad critéir cháilitheacha sula dtugtar cistiú. Ba cheart go mbeadh scéimeanna den sórt sin teoranta ó thaobh airgid de d'fhonn ró-shuibscríobh a sheachaint, mura féidir le hOifigeach Cuntasaíochta an Vóta ábhartha cúis cheart a thabhairt nach bhfuil teorainn airgid oiriúnach.

(k) Ceanglais Riaracháin agus Rialaithe

Ba cheart go mbeadh an deontóir sásta gur leor córas cuntasaíochta agus socruithe eagraíochta an deontaí, ag cur leibhéal na híocaíochta deontais san áireamh, chun a chinntiú go ndéantar an t-airgead a riar i gceart.

(l) Il-Chistiú

I gcás ina bhfuil cistiú á chur ar fáil mar chuid de shocrú cómhaoinithe, iarrtar ar dheontaithe a chur ar fáil gach bliain do gach deontóir, mar choinníoll den deontas, dearbhú maidir le foinse, méid agus aidhm an chistithe eile go léir a fhaigheann siad agus dearbhú nach mbeidh dúbailt cistithe ann maidir leis an ngníomhaíocht/tionscadal céanna. Ba cheart a lua sa dearbhú sin freisin más mó an cistiú Stáitchiste ó gach foinse agus 50% den ioncam iomlán.

(m) Íocaíochtaí ar aghaidh na ndeontas

Má tá sé i gceist ag an deontaí deontais ar aghaidh a dhéanamh ón gcistiú a fuair sé óna ndeontóir féin, ní mór sonraí maidir leis na deontais ar aghaidh sin agus a gcuid faighteoirí/faighteoirí ionchais a thabhairt don deontóir, mar aon le sonraí faoi na téarmaí agus coinníollacha a bhaineann leis na híocaíochtaí ar aghaidh sin.

(n) Infheistíocht an Stáit a chosaint

Níor chóir do dheontaithe sócmhainní atá cistithe go poiblí a dhiúscairt gan cead a fháil roimh ré ón Roinn/Oifig Rialtais ábhartha de bhua chead na Rannóige Vóta ábhartha in DPER.

Rannán 4: Cistiú Deontais a Bhainistiú - Saincheisteanna a bhaineann leis an Vóta

Tagann gach deontas ó Vóta Roinn nó Oifig rialtais ar dtús báire agus dá bharr sin ardaítear saincheisteanna maidir le Bainistíocht Vóta agus na Cuntais Leithreasa.

12. Raon Vóta

I gcás ina n-áirítear deontas le Vóta, ba cheart iad sin a thabhairt le fios i raon an Vóta – mar shampla,

Meastachán den mhéid a theastaíonn sa bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2015 le haghaidh tuarastail agus costais Oifig an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, le haghaidh seirbhísí áirithe arna riar ag Oifig an Aire agus chun deontais áirithe a íoc.

Má áirítear deontais atá **teoranta ó thaobh airgead tirim** leis an Vóta, ba cheart é sin a lua freisin sa raon. [Ciallaíonn an téarma 'teoranta ó thaobh airgead tirim' go mbeidh na cistí atá ar fáil le haghaidh scéime áirithe don bhliain teoranta don mhéid airgid atá sonraithe sa leithdháileadh de na Meastacháin agus dá réir sin beidh teidlíocht ar íocaíocht faoin scéim ag brath ar chistí a bheith ar fáil]:

Meastachán den mhéid a theastaíonn sa bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2015 le haghaidh tuarastail agus costais Oifig an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, le haghaidh seirbhísí áirithe arna riar ag Oifig an Aire agus chun deontais áirithe a íoc lena n-áirítear deontais faoi scéimeanna teoranta ó thaobh airgead tirim.

13. Vírmint

Níor cheart glacadh le coigiltis a úsáidtear ar fhocheannteideal amháin chun caiteachas a mhéadú ar fhocheannteideal eile, trí bhithin Vírmint, mar rud a tharlaíonn de ghnáth. Teastaíonn réamhcheadú ón DPER le haghaidh Vírminte.

14. Focheannteideal

Ba cheart go mbeadh Clár agus Focheannteideal oiriúnach sa Vóta.

15. Deontaithe Iolracha

I gcás ina bhfuil íocaíochtaí ó dheontas chuig roinnt gníomhaireachtaí/comhlachtaí difriúla i gceist, féadfaidh an deontas a bheith iníoctha do chuntas ainmnithe arna riar ag an Roinn lena mbaineann óna ndéantar íocaíochtaí in am agus i dtráth. Ba cheart aidhm an chuntais sin a lua i gcónaí i gCuntas Leithreasa an Vóta ábhartha, agus sonraí an chuntais a bheith ceangailte leis an gcuntas sin i gcónaí.

16. Iniúchadh

I gcás ina mbeartaíonn Roinn deontas nua a chruthú agus nach é an tArd-Reachtaire Cuntas agus Ciste an t-iniúcháir, ba cheart don Roinn sin, ar chur isteach an togra di chuig DPER, na cúiseanna atá leis sin a thabhairt.

17. Dlíteanais Aibithe

Baineann rialacha cuntasáochta an rialtais le gach airgead vótáilte, lena n-áirítear íocaíochtaí ó fhocheanntaidil deontais. I gcás cistiú deontais, bíonn íocaíocht dlite nuair a cheadaítear agus nuair a phróiseáiltear an íocaíocht deontais ina hiomlán de réir an chomhaontaithe áirithe nó théarmaí agus coinníollacha na scéime deontais agus nuair atá na coinníollacha go léir comhlíonta ag an deontái.

D'fhonn ionracas an Chuntais Leithreasa a chinntiú, ba cheart gach íocaíocht dlite (.i. dlíteanais aibithe) a shocrú leis an deontái ag deireadh na bliana agus níor cheart íocaíochtaí le deontaithe nach bhfuil aibithe (.i. nach bhfuil dlite le híoc faoi na socruithe cistithe deontais nó faoi théarmaí agus coinníollacha scéim deontais) a thabhairt ar aghaidh chuig an tréimhse cuntasáochta reatha. Tabhair faoi deara freisin nach mór dlíteanais aibithe a chomhlíonadh fiú má tá baol ann go dtabhófar vóta farasbairr.

18. Buiséid Oibríochta

Mar réamhdhréacht chun éilimh mheastacháin a fhoirmliú gach bliain, ba cheart buiséid oibríochta gach Comhlacht Stáit faoi sainchúram Roinne, ag cumhdach a bpríomhghníomhaíochtaí, a fhoilsiú san Imleabhar de Mheastacháin Athbheithnithe mar Ráiteas Gníomhaireachta.

19. Ceaduithe DPER

Ní mór do scéimeanna réamh-mhaoinithe cead roimh ré a bheith acu ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Mar réamhdhréacht den chistiú agus i ráiteas chuig DPER, ba cheart do Ranna agus d'Oifigí scéimeanna atá le réamh-mhaoiniú a aithint agus ráiteas a bheith acu go mbaineann socruithe caiteachais deimhnithe le gach scéim eile. Ba chóir na socruithe sin a thaispeáint sa Cheadú Tarmligthe Bliantúil ón DPER.

20. Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais

Ba cheart ceanglais an Chiorcláin seo a léiriú, mar is cuí, i gcórais an rialaithe inmheánaigh airgeadais, i dtuairisciú riaracháin agus bainistíochta agus in iniúchadh inmheánach atá cumhdaithe ag an Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais.

Rannán 5: Freagrachtaí an Deontái**21. Tuairisciú:**

Maidir leis na forálacha seo a leanas

- i. tá feidhm iomlán leo maidir le deontaithe a chuireann tuarascáil bhliantúil agus cuntais ar ais
- ii. tá feidhm leo a mhéid is féidir (agus roimh ré) i gcás na ndeontas aonuaire atá luaite i Rannán 3, alt 11(j) toisc go bhfuil ceanglais tuairiscithe ag teastáil sa phróiseas iarratais;
- iii. tá feidhm leo a mhéid is féidir do dheontaithe eile³

³ Aithnítear leis seo nach mbeidh ach bunráitis agus fáiltais airgeadais ach grúpaí beaga pobail agus deonacha mar bhunús tuairiscithe

Ráitis Airgeadais

Ba cheart do dheontaithe a gcuid cuntais iniúchta a chur isteach chuig an deontóir gan mhoill tar éis dheireadh na bliana airgeadais. I gcás ina bhfuil Oifigeach Cuntasaíochta sásta, glactar le ráitis airgeadais oiriúnacha mar mhalairt air sin (m.sh. i gcás nach bhfuil cuntais iniúchta ullmhaithe). Ní mór d'Oifigeach Cuntasaíochta, sa chás sin, ráiteas maidir le comhlachtaí den sórt sin a ullmhú ag tabhairt imlíne dá leibhéal caiteachais, an réasúnaíocht nach bhfuil cuntais iniúchta acu agus cead DPER a lorg. I gcás Gníomhaireachtaí Stáit, féach an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit le haghaidh uainiúcháin agus rialacha eile a bhaineann le cur isteach na gcuntas.

Ní mór do dheontaithe na rudaí seo a leanas a thuairisciú ina gcuid ráitis airgeadais;'**(a) Ainm an Deontóra**

Ainm an deontóra, ina sonraítear an teideal beacht a úsáidfear sa tuarascáil (m.sh. An Roinn Comhshaoil, Pobail & Rialtais Áitiúil, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte srl). I gcás nach Roinn Rialtais í an ghníomhaireacht a thugann an deontas m.sh. Pobal, ní mór an Roinn Rialtais urraíochta a thaifeadadh freisin.

(b) Ainm an Deontais

Ainm iarbhair an chláir deontais m.sh. Clár Forbartha Uisce Tuaithe.

(c) Aidhm an Deontais

Ag tagairt do Rannán 3, alt 11 thuas, an aidhm dá gcuirtear na cistí i bhfeidhm faoi na ceanteidil seo a leanas:

- Pá agus riarachán ginearálta
- Soláthar seirbhíse / gníomhaíocht charthanais
- nithe eile sonraithe, lena n-áirítear caiteachas mar fógraíocht, comhairleoireacht

(d) Cuntasaíocht i gcomhair na nDeontas:

- i. Méid agus téarma an deontais iomlán arna dheonú;
- ii. Méid an deontais arna thógáil go ioncam sna ráitis airgeadais reatha;
- iii. I gcás ina bhfuil (ii) thuas difriúil ón airgead faighte sa tréimhse airgeadais ábhartha, tábla ag taispeáint:
 - a. An deontas atá tógtha chuig ioncam sa tréimhse
 - b. An t-airgead a fuarthas sa tréimhse, agus
 - c. Na suimeanna deontais a cuireadh siar nó a bhí dlite ag deireadh na tréimhse.

(e) Deontais chaipitil

An méid airgid a cuireadh ar fáil agus na coinníollacha/clochmhílte atáthar a úsáid maidir le tráthchodanna reatha agus amach anseo. Ba cheart do dheontaithe gealltanais a thabhairt freisin go bhfuil cosaint ag infheistíocht an Stáit agus nach n-úsáidfear í mar urrús le haghaidh aon ghníomhaíochta eile gan dul i gcomhairle roimh ré leis an máthair-Roinn agus gan cead a fháil ón Roinn DPER.

(f) Fostaithe

I dtábla a ghabhann leis an tuarascáil, thit líon na bhfostaithe a raibh sochair iomlána fostaithe acu (gan costais pinsin fostóirí san áireamh) sa tréimhse tuairiscithe laistigh de gach banda de €10,000 ó €60,000 suas agus figiúr foriomlána maidir le ranníocaíochtaí iomlána pinsin fostóirí. (Tá feidhm leis sin fiú mura bhfuil tuarastail á maoiniú ag an Státchiste).

(g) Srianata

Cibé agus conas atá úsáid deontais srianata (.i. an bhfuil sé ann le haghaidh tionscadail áirithe, nó chun seirbhís a chur ar fáil)

(h) Imréiteach Cánach

Cibé an bhfuiltear ag comhlíonadh Ciorclán ábhartha, lena n-áirítear Ciorclán 44/2006 "Deontais um Nósanna Imeachta Imréitigh Cánach, Fóirdheontais agus Íocaíochtaí den Chineál Céanna".

22. Foinsí Il-chistithe

I gcás ina bhfaigheann deontas cistí ó níos mó ná gníomhaireacht amháin a thugann deontais, féach Rannán 3, alt 11(l) thuas maidir le ceanglais tuairiscithe.

23. Comhlachtaí Stáit

I gcás ina bhfuil comhaontú seirbhíse mar atá luaite thuas, agus sa Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, i bhfeidhm idir Roinn agus Comhlacht, ní mór don Chomhlacht sin deimhniú a thabhairt don Deontóir go bhfuiltear ag cloí le téarmaí an chomhaontaithe sin.

24. Caiteachas Deimhnithe

Iarrtar ar dheontaithe a dhéanann éilimh ar chistiú deontais bunaithe ar chaiteachas deimhnithe a rá go foirmiúil lena gcuid maoinitheoirí:

- go mbaineann na sonraisc a úsáideadh chun tacú lena gcuid éilimh le gníomhaíochtaí agus seirbhísí atá oiriúnach do chuspóirí na scéime deontais,
- gur íocadh na suimeanna a bhí ar an sonrasc, agus
- nár úsáideadh agus nach n-úsáidfear na sonraisc chun tacú le héileamh eile ar aisíocaíocht ó aon chisteoir(i) eile (ach amháin dá bhforáiltear i socruithe cómhaoinithe comhaontaithe).

25. Rialú Airgeadais

Ba cheart go mbeadh deontaithe in ann a dheimhniú go bhfuil córais rialaithe airgeadais acu ar leor iad chun cistí deontais a bhainistiú.

26. Comhlíonadh san Earnáil

Ní sháraíonn ceanglais an Chiorcláin seo ceanglais Reachtúla nó earnála reatha.

Mise le meas,
David Moloney,
Rúnaí Cúnta,
An Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Aguisín 1a: Seicliosta léiritheach do Dheontóirí. Ní liosta iomlán é an liosta seo. Ba cheart do bhainisteoirí deontas smaoineamh ar sheicliosta cuimsitheach a fheidhmiú a bheadh ábhartha don chistiú deontais atá á bhainistiú acu.

Seicliosta Deontóirí			
<i>Ciorclán 13/2014</i>	T / N N/B	Gníomh Riachtana ch?	Tag.
Freagrachtaí riaracháin An mbeidh an deontas réamh-mhaoinithe nó bunaithe ar chaiteachas deimhnithe agus an bhfuil cead tugtha le haghaidh scéimeanna réamh-mhaoinithe? An bhfuil cur síos déanta ag an deontóir ar chásanna ina bhfuil cúpla leibhéal de chistiú idirghabhála? An bhfuil raon an Vóta ceart? An bhfuil an deontas teoranta ó thaobh airgid? An bhfuil nósanna imeachta cearta i bhfeidhm chun an cuntas a bhainistiú ionas go mbeifear in ann roinnt deontaithe a íoc? Murab é an tARC&C an tlniúcháir, an bhfuil nóta ceangailte leis an Vóta?			6, 11(f)-(i), 19, 24 8 12 12 15 16
Maoirseacht An bhfuil comhaontú soiléir ann leis an deontáir maidir le cuspóir an deontais? An bhfuil an deontáir ar an eolas faoi na téarmaí faoina n-eisítear airgead? An bhfuil comhaontú seirbhíse/seachadadh seirbhísí i			11(a) 11(b) - 11(n) 11(c)

bhfeidhm leis an deontáí nuair is cuí? An bhfuil córas tuairiscithe iomchuí i bhfeidhm? An bhfuil a fhios ag an deontáí gur féidir leis an deontóir a gcuid taifid a sheiceáil? An bhfuil na dliteanais aibithe iomchuí go léir íoctha?			11(d), 11(k) 11(e) 17
---	--	--	--

Aguisín 1b: Seicliosta léiritheach do Dheontaithe - Ní liosta iomlán é an liosta seo.

Ba cheart d'fhaighteoirí deontas smaoineamh ar sheicliosta cuimsitheach a fheidhmiú a bheadh ábhartha don chistiú deontais a bhfuil siad freagrach as.

Seicliosta Deontáí			
<i>Ciorclán 13/2014</i>	T / N N/B	<i>Gníomh Riachtanach?</i>	Tag
Meastacháin Bhliantúla An bhfuil buiséid oibríochta bliantúla curtha isteach le haghaidh Gníomhaireachtaí Stáit?			18
Tuarascálacha Bliantúla An bhfuil cuntais nó ráitis airgeadais deireadh bliana de réir mar is cuí curtha isteach chuig gach deontóir? Ar chuir an deontáí, má tá baint aige le comhshocrú nó socrú cómhaoinithe, na deontóirí go léir ar an eolas má chuaigh an cistiú státhiste os cionn 50% den ioncam?			21 22
Comhlíonadh An bhfuil an cistiú go léir á úsáid chun na críocha a bhí beartaithe dó? An bhfuil Deimhniú Imréitigh Cánach reatha i bhfeidhm mar is cuí? I gcás Gníomhaireachtaí Stáit, an bhfuil deimhniú gur cloíodh le haon chomhaontú seirbhíse ag gabháil le tuarascálacha? An bhfuil ceanglais chomhlíontachta i bhfeidhm maidir le caiteachas deimhnithe? An bhfuil córas rialaithe airgeadais leordhóthanach i bhfeidhm? An bhfuil sé deimhnithe gur cloíodh le treoirlínte eile atá sonrach don earnáil / nó le reachtaíocht?			21(g) 21(h) 23 24 25 26

Aguisín 2 Ráiteas maidir le Prionsabail do Dheontaithe**An bhfuil cistiú poiblí á fháil agat?**

Tugtar cuntas sa ráiteas seo ar na ceithre phrionsabal atá i bhfeidhm i gcás comhlachtaí a fhaigheann cistiú deontais arna sholáthar go díreach nó go hindíreach ó fhoinsí an Stáitchiste.

Soiléire	Rialachas
Luach ar Airgead	Cothroime

Ba cheart an ráiteas seo a chur faoi bhráid gach comhlacht a fhaigheann deontas

Má tá cistiú poiblí á fháil agat ba cheart duit

Soiléire Tuiscint a bheith agat ar aidhm agus ar choinníollacha an chistithe agus ar na torthaí atá riachtanach An cistiú a chur ag obair le haghaidh na n-aidhmeanna gnó amháin dar cuireadh ar fáil é Iarratas a dhéanamh ar tharraingt anuas an chistithe amháin nuair a theastaíonn sé chun críocha gnó Soiléire a lorg ón deontóir nuair is gá – maidir le húsáid cistí, socruithe rialachais agus cuntasachta	Rialachas <i>A chinntiú go bhfuil socruithe rialachais iomchuí i bhfeidhm maidir le:</i> maoirseacht agus riar an chistithe rialú agus cosaint cistí ó mhí-úsáid, mí-leithghabháil agus calaois taifid chuntasaíochta atá in ann, ag aon tráth, faisnéis airgeadais iontaofa, a sholáthar maidir le haidhm, cur i bhfeidhm agus an t-iarmhéid atá fágtha den chistiú poiblí cuntas a thabhairt ar mhéid agus ar fhoinse an chistithe, mar a chuirtear i bhfeidhm é agus aschuir/torthaí.
Luach ar Airgead <i>A bheith in ann fianaise a thabhairt maidir le:</i> úsáid éifeachtach cistí ar an luach a baineadh amach le cur i bhfeidhm na gcistí diomailt agus rabairne a sheachaint	Cothroime Cistí poiblí a bhainistiú leis an méid ionracais is airde Gníomhú ar bhealach a chloíonn le dlíthe agus oibleagáidí ábhartha (m.sh. cáin, íosphá) Earraí agus seirbhísí a sholáthar ar bhealach cothrom agus trédhearcach A bheith cothrom, freagrach agus oscailte i do chuid déileálacha le do Dheontóir

